

Desori s-a creditat imaginea unui Caragiale sau Gheara diriguitori de restaurante — ca să folosim doar două ilustre nume literare — pentru a sublinia vîrtegia unor vremuri pentru oamenii de artă de la noi. Și pe bună dreptate absorbirea acestor capacități literare de primă mărime, de povara responsabilității unor localități îndepărtate de preocupările spre care-i solicita talentul. Pe cît este de adevărată această observație sociologică a faptului, tot atît de real este și reversul imaginii: întreprinderea amănunțită ca refugia spre asigurarea

Proletari din toate țările, uniți-vă!

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXIII
SERIA II,
NR. 5551
6 PAGINI
25 BANI
SIMBĂTĂ
25 MARTIE
1967

CINE FACE
NUMELE
RENUME

resurselor de existență oferite o arie în care se putea exercita buna psihologie socială în care excelau cei doi mari scriitori. Amintirile literare legate de aceste două nume ilustre și pomenești desori în contextul ocupațiilor zilnice ale restauranților. Una dintre măturile oculare ale conștientizării de către contemporani cu Gheara și Caragiale în cultura restauranților pregătind gustușoare bucate care făceau faima localului ploestean. Omul avea ambiții superioare nu numai în timpul criticilor ei în tot ceea ce făcea. Dar amintirile sînt nu numai plătorești ci de cele mai multe ori — cum e și această trimiteră — pline de învătăminte. A conduce un restaurant nu a fost și cu atît mai puțin acum — la îndemina oricui, nu poate fi pus pe

V. ARACHELIAN
(Continuare în pag. a 11-a)

Se împlinesc 60 de ani de la marea răscoală a tîrînilor din primăvara anului 1907, una dintre cele mai glorioase pagini ale luptei poporului român pentru dreptate socială și o viață mai bună. Impinsă de foame și mizerie, nemaiputînd îndura starea îngrozitoare la care fusese adusă de exploatarea moșierilor și arendașilor, tîrînimia română s-a ridicat cu dirigenție și neamuit curaj spre a-și face singură dreptate, dezlanțînd, în urmă de șase decenii, cea mai mare răscoală din epoca modernă a României. Impresionantă ridicare la luptă, manifestare strălucită a marilor energii revoluționare ale tîrînimii, răscoala — sumă vastă a unor mișcări locale izbucnite în lanț — a cuprins într-un iureș năpraznic aproape toate județele țării, din Flămînzii Botoșanilor pînă în satele mehedintene, zguduind din temelii regimul burghez-moșieresc. Ea a dezvăluit cu uriașă pregnanță adevărul despre situația de nesuferință a maselor tîrînești, a arătat acuitatea cu care se impunea rezolvarea problemei agrare ca una din problemele fundamentale ale dezvoltării economice-sociale a României la începutul secolului al XX-lea.

Forța socială care s-a ridicat în sprijinul tîrînimii răscolate, manifestîndu-și cel mai activ so-

MOMENT DE SEAMĂ AL TRADIȚIILOR REVOLUȚIONARE ALE POPORULUI ROMÂN

lidaritatea cu aceasta, a fost clasa muncitoare. Prin presă, prin manifeste și întruniri, prin unele acțiuni comune de luptă cu masele tîrînești, muncitorimea și-a afirmat solidaritatea deplină cu tîrînimia. Clasa muncitoare s-a vădit astfel, odată mai mult, forța cea mai înaintată a societății, purtătoare consecventă a idealurilor de progres și eliberare socială, ale întregului nostru popor. „Sprijinul acordat de clasa muncitoare luptelor tîrînimii prevestea — așa cum a subliniat tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — zorii alianței muncitorești-tîrînești, care avea să devină cea mai puternică forță socială și politică a societății noastre”.

Evenimentele din 1907 au găsit, de asemenea, un puternic ecou în rîndurile păturilor largi ale intelectualității. Figuri proeminente ale științei și culturii românești ca A. D. Xenopol, Spiru Haret, Radu Rosetti, dr. Victor Babeș, Petru Poni, Nicolae Iorga și-au exprimat simpatia și solidaritatea cu tîrînimia răscolată, condamnînd reprimările regimului burghez-moșieresc, militînd pentru emanciparea politică și socială a maselor tîrînești.

Înăbușită în sînge, răscoala din primăvara lui 1907 s-a înscris cu litere de aur în marea carte a luptei duse de poporul român, vesuciri de-a rîndul, pentru libertate națională și dreptate socială. Desfășurarea răscolei a demonstrat, încă o dată, înaltele calități morale ale poporului nostru, în lupta aprigă pentru libertate și o viață mai bună. Cu tot eroismul ei, tîrînimia n-a putut însă răzbi, din pricina fărîmițării și rîzlețirii. Numai la strînsă unire cu clasa muncitoare, masele tîrînești au putut dobîndi un aliat de nădejde, un conducător ferm, capabil să le călăuzească la victoria asupra exploatarelor, la înlăturarea năzuințelor seculare.

Urmasii celor care în 1907 au ridicat steagul răscolei făuresc astăzi, împreună cu întregul popor, sub conducerea Partidului Comunist Român o viață prosperă, ridicîndu-și patria pe culmile progresului.

Amintirea lui 1907, moment de seamă în tradițiile revoluționare ale poporului român, rămîne mereu în conștiința noastră ca un izvor de mîndrie patriotică.

O. BANCILA

„1907”

NOUĂ METODĂ DE EXECUTARE A LUCRĂRILOR DE AERAJ ÎN MINE

La întreprinderea minieră Barza, regiunea Hunedoara, s-a experimentat cu succes o nouă metodă de executare a lucrărilor de aeraj în mină, la mari adîncimi. În locul săpării și construirii de suitori, procedeu clasic folosit pînă acum, se fac găuri de sondă cu diametru mare în care se introduc tuburi de metal.

Prin aplicarea acestei metode se obține o creștere de circa 6 ori a vitezei de avansare și se economisește de fiecare ml de suitor cite 1,2 mc lemn de mină. La forarea găurilor de aeraj se folosesc utilaje cu care se execută și alte lucrări miniere și geologice, nefiind necesare investiții suplimentare.

(Agerpres)

Plimbări de vacanță...

NUMAI CU MULȚUMIREA CĂ SE CUNOSC CAUZELE, NU SE REALIZEAZĂ NORMELE

Dintr-o evidență a serviciului de organizare și normare a muncii de la Uzinele textile „Moldova”-Botoșani reiese că numai în secția „bobinat”, spre exemplu, peste 10 tineri n-au reușit să-și îndeplinească normele de producție, realizările oscilînd între 82 și 98 la sută. Parte dintre cele 13 filatoare sînt absolvente ale unei școli profesionale, altele s-au calificat la locul de muncă. Care ar fi, totuși, explicația? Să ne oprim la un caz. Maria Artin lucrează în uzină din 1965, de cînd a terminat școala profesională. „Nu pot să fac planul — ne-a măturist dînsa, la mașina la care lucrez. Se înfundă. Dacă aș fi la ringuri...”

Consultăm și părerea mîstrelui principal, Teodor Blănaru: — Artin a lucrat o perioadă de timp la canelat. N-a prea făcut față. A cerut să fie dată la bobinat. Acum, după cum spune ea, ar vrea să meargă la ringuri. La mijloc, cred că e vorba de lipsă de seriozitate, lipsa de ambiție profesională. Artin urmează liceul seral. Un lucru bun. Dar își neglijează sarcinile de producție. Gîndul ei nu-i la meseria pe care și-a ales-o.

Tovarășul Teodor Blănaru ne-a oferit, în schimb, un exemplu edificator pentru ceea ce înseamnă pasiune, dragoste de muncă. Două tineri, Silvia Sologău și Elena Poamăneagră, au fost încadrate odată cu ex-tînderea uzinelor. S-au calificat la locul de muncă. S-au calificat însă într-un timp foarte scurt au reușit să se situeze printre bobinatoarele bune, apreciate.

— Acestea ar fi explicațiile în cazul Mariei Artin. Dar în celelalte cazuri? — În primul rînd odihna.

ION BELDEANU
corespondentul
„Scintei tineretului”
pentru regiunea Suceava

(Continuare în pag. a 11-a)

CITIȚI PAGINA 3
PRIMĂVARĂ APRINSĂ

DIN MAREA CARTE A RĂSCOALEI

SOLIDARITATE DE FRATE

I. Felea

RELIEF DRAMATIC

Ion Jalea

NEDREPTATEA NU MAI SUFEREA ÎNDURARE

Costache Antoniu

IN IAȘII ACELOR ZILE...

Demostene Botez

Un desen: în fund, un șir de soldați; în stînga, greviștii, la mijloc, tatăl grevișt se adresează fiului militar: — Nu-i așa că nu vei trage în noi? — Mai degrabă-n stăpîni, decît în tine, tată! Desenele se află în paginile ziarului România muncitoare din 20 octombrie 1906. În editorialul aceluia număr se spune: „Dacă cumva veți fi trimiși vreodată în contra tîrînilor sau lucrătorilor... să întoarceți țevile puștilor voastre în contra mișcării care vă vor ordona aceasta...”

nia muncitoare dă alarma: „La sate se petrec lucrurile cele mai înfiorătoare. Nu numai că tîrînimia trăiește în lipsa cea mai mare, nu numai că exploatarea proprietarilor nu are margini, nu numai că autoritățile se poartă cu ei ca misionarii cu sălbătici din Asia și Africa, dar acești tîrîni duc o astfel de viață, apăsările sînt atît de crude încît, dacă lucrurile nu se vor îndrepta — și nu credem — vom intra în curînd într-o nouă perioadă de a-

(Continuare în pag. a V-a)

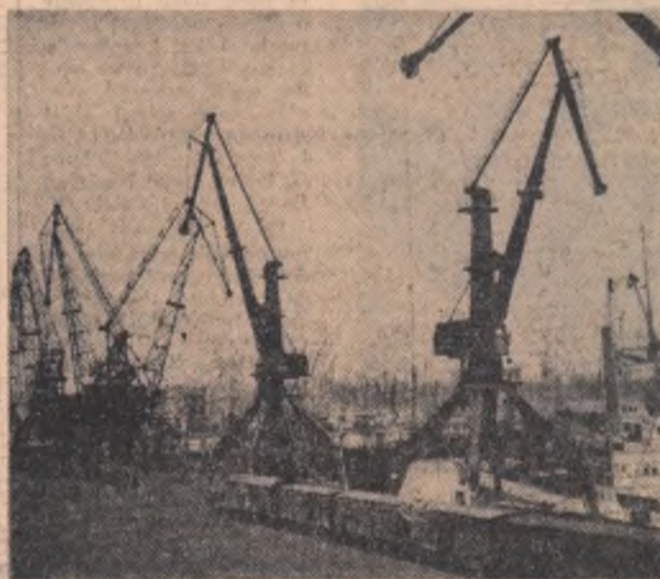
Războiul pentru independență din anul 1877, în care tîrînimii și-au dovedit adîncă dragoste de țară și libertate nu aveau să aducă nici o schimbare în conflictul care mocnea latent de multă vreme înaintea, între tîrînimie și burghezo-moșierimea din țara noastră. Nici reforma agrară din anul 1864 nu avea să aducă nici o îmbunătățire în relațiile dintre cele două clase sociale. A fost tocmai dimpotrivă. Exploatarea nemiloasă se intensifică din ce în ce mai mult. Pămînturile tîrînilor, prin diferite forme de

înglobare, le erau răpitate de către marile capitale. Mizeria tîrînilor devenea tot mai mare și de nesuferit. Ca urmare a acestei stări de fapt, în anul 1907 a izbucnit Răscoala tîrînilor cu o violență la care burghezo-moșierimea nu se aștepta. — Imi aduc aminte foarte bine de zilele clocoțitoare ale Răscolei. Mă aflam în Buzărești, unde îmi completam studiile de școală, alături de colegii mei, în cea

(Continuare în pag. a V-a)

— Mi-aduc aminte ca astăzi: era o zi ploioasă, cu glod pîn-la genunchi. Deceusea satul nostru Tîgănașilor mocnea. Mi s-a spus că școala-i închisă. Înaintea de a se crîpa de ziuă, s-au auzit vîjele. Am întreat-o pe bur-nica ce e; m-a spus: oin perenii. Veclni cu satul nostru, cei din Perieni aveau reputația de oameni dîrzi, curajoși. Lucrau și ei pe moșia boierească (de 4.500 hectare, cum aveam să aflăm mai tîrziu) și s-au vorbit cu ai noștri sînd la curte; le ajunsesse cuțitul la os. Nu se așteptau la înțelegere, dar tot mai spe-

(Continuare în pag. a V-a)

Activitate intensă în portul Constanța

Primăvara în Gișmigiu

ORIGINALITATE ȘI MIMETISM

ACTIVISTUL
U.T.C.

„Liniea sălii conținea în ea o semnificație; pricirile erau auzite și ușor concentrate asupra unui tîmăr cu ocaz convingătoare, cu câteva fire la temple preschimbate în argint. Eram într-o încăperă cam îngustă, dar primitoare — sediul cooperativei agricole din Delești — la o instruire a cadrelor U.T.C. din comunele Hirsova, Cozmești și Delești. Celui care vorbea i-am citit numele scris cu mîgălă pe un caiet: Mircea Totoi. Apoi am aflat mai multe despre el. Are 28 de ani iar din luna mai 1961 și-a închinat viața muncii de activist U.T.C. În această calitate Mircea Totoi e cunoscut în mai toate cele 35 de comune ale raionului și cele 158 de sate componente ale acestora. Dar nu numai cunoscut ci și prețuit și stimat. Cînea își spunea că un semn al prețurii muncii sale făcîndu-se cu modestie dar cu o mare dăruire este și acela că i-a fost decernată Medalia Muncii și Medalia pentru încheierea cooperativizării agriculturii. Este într-adevăr și aceasta un semn.

După instruire am stat timp de o oră și jumătate și la o vorbă în pădurea de aramă a Deleștilor, parc întemeiat de tineri și la inițiativa lui, mai apoi, undeva la marginea satului, în jurul unei scene fîcîndu-se din scîndură sînduțoare care, în urma atîtor acțiunilor culturale-distractive și-a legiferat numele ei, de teatru de vară. Aici, în pădurea aceasta de aramă am făcut cunoștință în mod indirect, prin pasiunea și forța evocativă a glasului său, cu sate și întimplări, cu diferite momente și vesele, și de-o optimistă tristete cîntecată, cu sute de tineri rămași în întregime în

A TE REGĂSI ÎN FAPTE, ÎN OAMENI...

fința lui. „Pentru a-î cuprinde în munca mea, ne mărturisesc tîndul activist, am profitat de momentele cele mai favorabile pentru a-î cunoaște și apropia. Așa a fost și în cazul acțiunilor de muncă voluntar-patriotic ale tineretului, organizată în scopul sprijinirii cooperativei agricole din Tanacu, acum cîțiva ani, și în cazul citorva zeci de tineri, cărora le-am dezvăluit frumusețea și importanța lor în viața spirituală a satului, începînd cu discuțiile din adunările generale, pînă la cele mai amicale dialoguri, provocate cu dibăcie pe cît mi-a stat în putință”. Așadar, secretul muncii sale de activist constă în împrietinirea cu tinerii, în consolidarea unei legături sufletești trainice, bazată pe muncă, pe unitatea de vederi și feliuri, în dibăcia de a se face punctul de început al unei acțiuni și prin aceasta și al vieții lor, declanșatorul zecilor și sutelor de intenții creatoare care ciocotesc în fiecare tîmăr.

Parcul acesta își amintește de parcul florilor de la Tanacu, de lîngă tineretului din Tîncuși și de atîtea alte rezultate asemănătoare obținute în comunele Laza, Cozmești, Pucăși, Cozmești, Hirsova și altele. Pentru a realiza ceva, totu-î să activezezi dorințele reale ale tinerilor pătrînd în psihologia lor, să aduci în plan activ forțe afiate încă în stare latentă, înzestrîndu-le cu plusul de forță necesar. Pentru aceasta îți sînt în mod absolut necesari prietenii sau, alfel spus aici, tinerii cei mai activi, cei mai harnici. „Îmi aduc aminte de multe prieteni de acest gen, pline de sensuri și implicații generoase și le țin minte pentru că nu mi-ar fi reușit totul dintr-o dată, fără strădania acestora, fără sprijinul lor. Regăsesc și astăzi un exemplu pentru munca mea, în prietenia pe care am legat-o acum cîțiva ani cu Petru Rădăcină, secretarul comitetului U.T.C. de la cooperativa agricolă din Cozmești, prietenie pe care am căutat-o și am găsit-o mereu în persoana multor tineri din diferitele organizații de care am răspuns. Cu tinerii de la Tanacu, m-am împrietinit, de pildă, într-o acțiune de pescuit sportiv, organizat la iaz, cu sprijinul inginerului zootehnic, cu cei de la Laza într-o plimbare cu bărcile, pe lună, și în sfîrșit, cu alții și alții în fel și chip prin crearea unei atmosfere apropiate, prin organizarea unor acțiuni pe a căror putere de atracție s-a supra- și forța de atracție a idealurilor noastre tineresti”.

Am umblat, după această discuție, timp de aproape o săptămînă prin locurile pe unde a trecut activistul Mircea Totoi, prin comunele în care lucrase în decursul celor cinci ani. Și, deși se afla în comuna Delești, unde l-am cunoscut pentru prima dată, am avut certitudinea că îl reîntîlnesc pretutinduri sau, cel puțin, că îl pot reconstitui prin mărturiile deseori lapidare dar pline de căldură și simă ale numeroșilor lui prieteni.

ION CHIRIC
correspondent
„Schitei tineretului”
pentru regiunea Iași

„Pămîntul”, o masă amorfă în jurul căruia roiesc cîțiva fluturi, iar „Rodul pămîntului” îți amintește de o planșă anatomică, viscerală în care nervii și tesuturile omenești sînt frunze, tulpini etc.

Opțiunea Viorecii Ilie la formula supraprealistă este evidentă, tranșantă. Intensitățile frondei supraprealiste

dintr-o primă etapă? Mărturisim că impresia dezagreabilă produsă de constatarea „frondei”, a „socului” vizibil scotat este de-acum la îndemîna oricui, simplul privitor sesizînd factura mimetică a pinzei — ce-î sînt expuse. Nu înțelegem totuși, de ce se abuzează de formulele unor curente artistice (produsul

ntrebi, pe bună dreptate, de ce din complexitatea formelor vieții și artei „selecția” a reținut fragmente disparate a căror imperechere se produce arbitrar, în ciuda ortodoxiei logice, te întrebi cum mai e cu putință o asemenea stare pe niște sîcșage impropriz, lucru evident pentru specialist ca și faptul trebuie reținut, pentru

apar ael declorofilizate și fără tîntă, nici măcar un anumit respect pentru un realism minutios în detalii ca și pentru ordonarea riguroasă a expresiei iraționale. Nu mai vorbim de inadecvarea formulei ca atare. Pentru a cita oară sîntem nevoiți să asistăm la desfășurarea unor exerciții de imprunm, preluări mecanice de formule — în cazul de față din supraprealism — a căror identificare nu mai prezintă nici măcar dificultățile

unor realități social-artistice obiectiv determinate devenite de pe acum momente din istoria artei, de ce se reînvie armătura filozofică a acestor curente în flagrantă neconcordanță cu evoluția gîndirii noastre.

Singurul lucru transparent în pictura artistel e misterul angosant pe care ar vrea să-l realizeze, un sentiment nedefinit de anxietate, de teamă de om, de mediu, o acută dorință de singularizare. Te

nespecialist. Experiențele personale „in vitro” de pe urma cărora nu se cîștigă nimic nu ne interesează. O spunem cu o undă de regret, însă, căci artistel nu-î lipsește talentul, nici posibilitățile tehnice, nici anumite capacități de poetizare înclinată către fabulos, către viziunea fantastică.

CORNEL RADU
CONSTANTINESCU

Sculptorul Ovidiu Măteș din Capitală în atelierul său

„Se caută un mincinos” de Dimitrie Psathas, interpretat de colectivul Teatrului popular din Turnu Severin
Foto: AGERPRES

Numai cu mulțumirea că se cunosc cauzele, nu se realizează normele

(Urmare din pag. 1)

Spun acest lucru, cunoscut de altfel, pentru că munca în filatură necesită multă îndemnare și atenție. Lucrînd la o mașină de înaltă tehnicitate, nu-ți poți permite să vii obosit la lucru. Or, unele fete, mai ales din schimbul de noapte, vin la uzină nepregătite, obosite. Am să vă dau un exemplu: Maria Stan. O perioadă de timp, adică în lunile de vară, nu reușea niciodată să-și realizeze normele. Plîmbările distractive o soliețau prea mult. La locul de muncă nu mai putea face față. De cîțiva timp situația e cu totul alta. Mai poate fi dată în acest caz vina pe mașină?

Cazurile de la „bobinată” nu-s însă singulare. Ele se întîlnesc și în alte secții. Cănetătoarea Maria Vlădeanu de la preparatic, nu și-a îndeplinit planul de producție datorită nefolosirii judicioase a celor 480 de minute. În aceeași secție și în aceleași condiții lucrează și tineretele Paraschiva

Filip și Vioreca Petev, amîndouă frunțase în producție pe anul 1966. Le-am solicitat părerea.

— Totul depinde de felul cum știi să-ți organizezi munca, ne-a spus Paraschiva Filip. Ea obișnuiesc ca întotdeauna să vin cu cel puțin un sfert de oră înainte de intrarea în schimb. Îmi pregătesc materialele necesare și verific starea de funcționare a mașinii. Unele fete însă sosesc cu întîrziere, iar în timpul producției părăsesc locul de muncă sau poartă tot felul de discuții cu cei din jur. Toate acestea, bineînțeles, influențează atât asupra productivității muncii cît și asupra calității.

Așadar, nefîndeplinirea normelor de producție se află în strînsă corelație cu nerespectarea disciplinei la locul de muncă, nefolosirea întregii capacități a mașinilor, lipsă de pricepere și pasiune profesională.

Situația participării tinerilor la realizarea normelor de producție așa cum se prezintă ea, trebuie să preocupe în măsura

mult timp în urmă, întreprinderea și-a extins capacitatea de producție. Colectivul de muncă s-a întregit cu noi cadre tinere. După cum ne spunea seful secției filatură, ing. Crețu Denunțio, „mai sînt încă gareltoni de ordin tehnologic, dar care vor fi regulate, mentate pe parcurs”. Astfel, peste 1400 de tineri sînt angrenați în întrecerea socialistă. Cîți din ei vor fi declarați frunțasi la sfîrșitul anului? O simplă statistică ne arată că numărul acestora (deși colectivul de muncă a crescut în ultimii ani) a scăzut meru: 75 în 1964, 63 în 1965 și 50 în 1966.

La Uzinele textile n-a fost rezolvată încă problema absențelor. Numai în primele două luni ale anului 1967 s-au înregistrat sute de om-zile, absente nemotivate, la care se adaugă cîteva sute motivate.

ră mult mai mare comitetul U.T.C. pe întreprindere. Din discuțiile purtate cu cadrele de conducere, precum și cu numeroși tineri frunțasi de la Uzinele textile, a reieșit că normele de producție elaborate în funcție de condițiile specifice ale fiecărui loc de muncă, pot fi îndeplinite și depășite. Organizația U.T.C. a făcut însă prea puțin pentru cultivarea dragostei față de muncă, pentru trezirea pasiunii față de meseria aleasă și mai ales pentru întărirea disciplinei de producție. La această întreprindere se înregistrează anual o mare fluctuație de ead-re. Multe fete provenite din mediul rural n-au reușit încă să pătrundă sensul noțiunii de disciplină muncitorească. Așa se explică și numeroasele absente, insuficientul interes pentru perfecționarea calificării. Spre aceste obiective, în lumina planului C.C. al U.T.C. din ianuarie 1967, trebuie să-și orienteze activitatea comitetul U.T.C. de la Uzinele textile „Moldova” din Botoșani.

ȘTIINȚA ÎN SLUJBA PRODUCȚIEI

DEVA (de la corespondentul nostru).

După îndelungi studii și cercetări, specialiștii Institutului de cercetări pentru securitatea minieră din Petroșani au descoperit o metodă eficientă de prevenire a autoaprinderii cărbunilor la exploatarea minieră Lunea. Metoda constă în stropirea pereților și injectarea în stratul de cărbune a unei soluții apoase de clorură de calciu și argilă care oprește pătrunderea aerului în strat și duce la scăderea temperaturii în abataje. Utilizarea acestei metode va duce la creșterea productivității și la întărirea securității muncii.

Răsfoind primele pagini...
Foto: TRIFU DUMITRESCU

ETNOGRAFIA ȘI FOLCLORUL ÎN DICȚIONARUL ENCICLOPEDIC ROMÂN

PUNCTE DE VEDERE

de Nicolae Jula

Nevoia unei astfel de lucrări stăruia de mai multă vreme. Încă la 1842 Gh. Asachi publicase o fasciculă dintr-un „Lexicon de conversație”, dar, din păcate, următoarele fascicule n-au mai apărut. Hașdeu cu „Etimologia cum Magnum Romaniae” ridicase lexicografia românească pe culmi nebănuite dar și acestea complesitoare lucrare cu caracter enciclopedic avea să fie abandonată. Prima realizare românească încheiată rămîne „Enciclopedia română” în 3 volume, publicată de C. Diaconovici în 1898—1904 la Sibiu. Mai aproape în timp, dar mai puțin realizate, se înscriu „Dicționarul enciclopedic ilustrat” al lui I. A. Candrea și Gh. Adamescu și „Enciclopedia, Cugetarea”, a lui Lucian Predescu. Spre deosebire de acestea „Enciclopedia României” publicată de D. Gusti, avînd o singură temă, România, marchează sub raport metodologic și al varietății materialului informativ o etapă importantă în sîrul lucrărilor enciclopedice românești, dar un anumit spirit comercial, simplist pentru primele două și orientare ideologică — în special pentru ultima — fac ca aceste lucrări să fie mai puțin utilizabile azi.

După eliberarea țării preocupările editoriale în domeniul enciclopedic au continuat, înregistrîndu-se, încă în 1945, o primă lucrare „Dicționarul filozofic” a lui F. Al. Dutescu. Au urmat apoi o seamă de dicționare adevărate și traduse sau restructurate la o singură temă dintre care se detașază ca o lucrare deosebită „Lexiconul tehnice român”.

După cum se vede, și din această sumară și selectivă enumerare a noastră, o lucrare cu caracter enciclopedic, cu un bogat material informativ a întîrziat mulți ani să apară. Ea era cu atât mai necesară cu cît distanța în timp de ultimele realizări românești se adîncea, cu cît necesitatea unei informări obiective, rapide și cu date sistematizate la zi, creștea.

Insușindu-ne punctul

Pornind de la invitația făcută de colectivul de coordonare al „Dicționarului enciclopedic român”, redacția noastră își propune să găzduiască puncte de vedere ale specialiștilor, menite să fie o contribuție la stabilirea elementelor de reper pentru ediția următoare, ce se cere, desigur, îmbogățită și îmbunătățită.

de vedere al coordonatrilor care consideră că sugestiile cititorilor pot fi de folos pentru îmbunătățirea edițiilor viitoare ale Dicționarului, ne permitem să aruncăm o privire asupra felului în care sînt prezentați și explicați o seamă de termeni din sfera etnografiei și folclorului românesc.

„Dicționarul enciclopedic român” cuprinde numeroși termeni și noțiuni de bază din domeniul disciplinelor etnografiei și folclorului. Cîșim prezentați în dicționar termeni din folclorul obiectivului — anul în legătură cu momente mai importante din viața omului — născuță, naștere, moarte; teatru popular, proză epică populară — basme, povești, legende, snove sau poezie epică — balada. Din domeniul liricii populare — doina, strîgătura, cîntecul, folclorul copiilor, zîcitorii și proverbe — din domeniul dansului și al muzicii populare instrumentale; culegătorii de folclor, folcloriști și etnografi, reviste de specialiști etc. La acestea se adaugă termeni etnografici propriu-zis din sfera et-

le cele mai importante de concretizare a conștiinței naționale a unui popor. Specialiștii sînt unanim în a afirma că pentru țara noastră, ca la mai toate popoarele, arta populară este mai veche decît cea cultă „este punctul ei de plecare și modelul ei permanent” și sursa ei de inspirație. Din acest punct de vedere sînt explicați — și i-aș remarca în mod deosebit termenii de ceramică, cos-

mai sus. Prezența unei ilustrații grafice, a unui rînd melodic, prezentarea a cîtorva mișcări, a unor virtuozități ale dansului popular mîcar pentru denumirile consacrate pe plan mondial (căluș, briu, ciuleandru), ar fi înviator explicații și ar fi făcut-o mai lămuritoare. Acestea s-ar fi impus cu atât mai mult cu cît la alți termeni, dar străinii (spanioli, ucraineni, scoțieni) unele din aceste elemente lămuritoare nu lipsesc. De un tratament asemănător se bucură și termenii care definesc instrumentele populare românești. Socotim că ar fi fost necesar ca la explicațiile date termenului instrument, unde este înșirată și familia instrumentelor muzicale — fără a se specifica originea lor populară — ar fi fost locuș să se vorbească despre varietatea instrumentelor populare românești, despre specificitatea lor, precum și care sînt melodiile anume, proprii instrumentului, cum „arată” și „sună” o asemenea melodie, construcția și virtuozitățile populare ale instrumentului, cum au fost integrate melodiile instrumentale românești creației culte. Toate acestea ar fi dus la diferențieri specifice și nuanțări necesare și utile cititorului.

O seamă de termeni etnografici și folclorici și-ar fi găsit locul în sfera familiei cuvintului care l-a germinat dacă s-ar fi dat și sensurile, mai uzuale, ale respectivelor cuvinte. Astfel, alai nou, cu întregul lui alai de datini și obiceiuri străvechi, cu prelungiri prezente în actualitate nu este inclus în familia cuvintului an. În aceeași situație se găsesc termenii moarte, naștere, nuntă, cu multiplele lor manifestări etnografice și folclorice.

Notîm de bază ale etnografiei și folclorului trebuie să fie definite mai nuanțat și mai precis. Explicarea mai de fond a teoriilor străine care au dus la evidențierea, definirea, delimitarea și iminența conceptelor de etnografie și folclor este necesară dar, și aceasta în primul rînd, este tot alt de necesară și evidentierea curajoasă a contribuției românești la evoluția acestor discipline pe pămînt românesc și la aportul etnografiei și folcloristicii românești pe plan mondial. O înșirare de nume, fără a înșira pe concepțiile, pe condițiile care au generat sau au permis acclimatizarea unor păreri străine, fără a arăta repercusiunile lor pe planul culturii românești, a prezentelor lor în artă, filozofie, literatură nu poate fi pe deplin lămuritoare.

La pagina 461 (vol. III) citim: „Primele culegeri de folclor cu caracter științific au fost făcute de D. G. Kiriac, Sabin Drăgoi, un moment important constituindu-l culegerile lui Bela Bartok, studile lui George Breazul și Constantin Brăiloiu...” Or, pentru folcloristica noastră muzicală culegerile sistematice ale lui G. Breazul, și mai ales ale lui C. Brăiloiu, reprezentă nu numai o muncă de pionierat ci și de importanță hotărîtoare. În urma acestor culegeri a gîndit C. Brăiloiu, o metodă de culegere proprie, acceptată și apreciată de Bartok și de ceilalți folcloriști români și străini. Alături de această precizare se mai amintă că au fost omise două reviste de specialiști care își merită locul într-un dicționar enciclopedic alături de alte reviste care au marcat un punct distinct în etnografia și folcloristica românească. Este vorba de *Anuarul luișei de folklor* din Cluj, condusă de folcloristul și etnografatul Ion Mușlea și de actuala *Revista de etnografie și folklor* condusă de prof. univ. Mihai Pop. Aș sugera, de asemenea, ca în cadrul listei de personalități care activează în domeniul etnografiei și folclorului (la titlu-capitol) România — Republica Socialistă Romînia) să fie incluse și numele cîtorva specialiști contemporani bine cunoscuți în țară și străinătate ca I. A. Amzelescu A. Fochi, N. Birlea, C. Bărbulescu, I. C. Chitima, D. Pop, O. Papadima, Gh. Vrabie, R. Vlăduțescu, iar pentru folcloriști și etnografi P. Caraman, I. Muslea, M. Pop, R. Vînia — să se întrecască succintă prezentări bibliografice.

În încheierea puținelor observații as dorî să spun cîteva cuvinte despre ilustrații Am simțit nevoia acordării unui spațiu mai mare ilustrațiilor de tot felul. Uneori au fost folosite cu succes ilustrații în afara explicațiilor cu scopul de a le înșiră pe acestea. Consider că acest tip de ilustrație trebuie folosit cu mai mult curaj. S-a întîmplat uneori ca distanța care separă locul unde a fost amplasată planșa de locul unde se explică termenul ilustrat să fie de-a dreptul demantant. Reproducerea dintr-un tablou lui Horia aflător la Muzeul Bruckenthal din Sibiu este plasată cu mai bine de 28 pagini înainte de pagina unde este definită personalitatea eroului. E nevoie și de o mai mare atenție la exactitatea trimiterilor, sau chiar la scoaterea greseliilor de tipar. Toate aceste observații, referitoare la un domeniu după cum s-a văzut strict delimitat ar avea menirea, adăucîndu-se altora pe care probabil le vor propune oameni de maximă competență, interesați de destinele unei asemenea monumentale lucrări — să confere celei de-a doua ediții un plus de calitate, de precizie și o îmbogățire interpretativă și informativă.

Cine face numele rîndume

(Urmare din pag. 1)

seama sfîntel întîmplări. Responsabilită, directorul restaurantului, cum trebuie numit el fără nici un fel de exagerări, se identifică pînă la ultimele amănunte cu firma restaurantului, cu făma bună sau proastă a localului său. Cîci un restaurant nu e confundabil cu o tarabă cu loz în pliu el e o întreprindere comercială complexă care cere altă cunoașterea totală a disciplinei comerciale cît și a psihologiei sociale. Ospătar perfect și bucătăr, fin cunoscător al unui registru infinit de preparate, conducător de colectiv desăvîrșit, directorul de restaurant, treant prin această întreagă filieră, este un om-mandant de mare care în nepricepera sa face să eueze întreaga întreprindere comercială a restaurantului. S-a crezut greșit multă vreme că în postul de conducere de aici poate fi așezat oricine. Dai bere și sarmale la prînz, grătar și vin de care o fi, seara. Și în plus o toabă și un contrabas regrete rețeta firmei. Cu alte cuvinte ce mi-e bufet la botu calului, ce mi-e restaurant de clasa întâi. Așa o fi?

TINERI DE LA INSTI-
TUTUL POLITEH-
NIC, UNIVERSITA-
TE, INSTITUTUL
DE ARHITECTURĂ,
INSTITUTUL DE
ȘTIINȚE ECONOMICE, INSTITUTUL DE
ARTĂ TEATRALĂ ȘI CINEMATOGRA-
FICĂ DISCUTĂ DESPRE

Peste cîțiva ani, acești tineri, astăzi invitații noștri la un schimb de opinii, vor comunica între ei și altele mijloace. Într-un timp, ei vor fi absolviți facultății, își vor fi ocupat locul în producția de bunuri materiale și spirituale, se vor fi angrenat cu trup și suflet în marea circuit creator al societății noastre, vor veni atunci unul spre celălalt mai ales prin intermediul valorilor semnate de ei — agregate industriale, promoții de elevi, edificii urbanistice, studii, roluri, filme... Acum — toate aceste succese personale (dar evident de interes general) sint, deocamdată, introduse prin vorbe conjugate la viitorul I.

Ei își propun să cerceteze, desigur, în limitele timpului și spațiului dat, resursele lăuntrice de care dispun, potențialul de energie și capacitatea lor de realizare în lumina cerințelor obiective ale lumii și vremii noastre. Înțelegînd că rațiunea principală a unei asemenea investigații nu poate fi alta decît evidențierea raporturilor dintre eul dornic de cunoaștere, realizare, desăvîșire și evoluția întregii noastre societăți, ei și-au examinat în acest sens, cu sinceritate, drumul parcurs pînă azi.

Masa
rotundă
a „Scintei
tineretului”

Convorbire consemnată de
ȘTEFAN IUREȘ

SPIRITUL STUDENTESC

DESCOPERIREA VOCAȚIEI ȘI VERIFICĂRILE EI

Mihai Niculescu — anul II — Actorie: Nu știu cum se întîmplă la alții, la mine însă drumul spre vocația care mi-a devenit profesiune nu a fost chiar liniar. Am terminat liceul acum patru ani și am urmat doi ani de studii la Construcții, ani care n-au fost nici prea străluciți, nici prea grei. Am făcut acest ocol nu pentru că nu aș fi reușit la examenul pe care ar fi trebuit să-l dau la Institutul de teatru, ci pentru că în școala făcusem secția reală și cînd terminai clasa a XI-a erai „plin” de matematică, chimie și fizică. Jucam însă teatru încă din anii liceului și iată că după aproape doi ani m-am apropiat din nou de teatru pentru că aveam această pasiune și am simțit că nu pot, că nu ar fi drept să-i rezist. Și cînd, în anul II de Construcții, jucînd pe scena Casei de cultură a raionului 30 Decembrie am luat hotărîrea — înăduțuți-mi s-o numesc „cea mare” — m-am simțit intrat în elementul meu, ca peștele în apă.

Dan Nicolae — anul V — Arhitectură: Nu pot și nici nu vreau să contest realitatea acestei pasiuni. Este totuși un fapt că unele anchete recente au dus la concluzia că în rîndul elevilor ultimei clase de liceu se cunosc foarte puține profesii posibile. Se cunosc în special cele care au o „rezonanță” puternică. Nu știu de ce, dar la 17—18 ani se credea că unele meserii sînt superioare altora. Adică ar fi mai mult să fii medic, pictor, actor sau altceva, decît specialist în construcții de mașini, metalurgie, agronomie etc. Există deci, pe de o parte, o slabă informare cu privire la căile deschise, pe de altă parte, o nejustificată desconsiderare a unor dintre aceste căi. De aici — multe alegeri făcute la întîmplare, după criterii ce exclud vocația. Eu am un văr care, absolvind liceul în '66, s-a pomenit între „focurile” mai multor recomandări contradictorii — rude, prieteni etc. — și s-a trezit în cele din urmă la metalurgie, fără să știe dacă a vrut sau nu să ajungă acolo. Acum

nu-și dă seama dacă aceasta i-a fost vocația. La noi, la Arhitectură, lucrurile se lămuresc ceva mai repede, unii nu au talent la desen, iar pentru noi desenul este pur și simplu mijlocul de exprimare.

Adrian Constantinescu — anul III — Matematică: Primul coleg a vorbit despre pasiune, celălalt s-a străduit să arate că alegerea e dirijată de unele meserii și de simple capricii. Eu unul am încercat și capricii și pasiunile. Într-un timp m-am tentat medicina, mai ales medicina nucleară, stimulată și de anumite exemple din familie. Îmi plăcea însă foarte mult și chimia. Dar adevăratele mele pasiuni au fost matematica și muzica. Ca profesie am ales-o pe prima.

Dar în afară de oscilațiile inițiale, mai există și alte momente de tensiune. Există situații în care pot apărea schimbări datorită însăși dinamicii profesiei. Și de aceasta trebuie să fim conștienți. Să mă refer la matematică. Fapt este că o enormă distanță separă mate-

matica „de liceu”, adică matematica secolelor XV—XVIII, clasică, de matematica secolelor XIX—XX, aceasta din urmă solicitînd un efort crescînd de imaginație și intuiție. Actuala matematică se apropie de filozofie. Or, această fundamentală diferență nu rămîne fără repercusiuni asupra tinărului îndrăgostit de matematică pe băncile liceului. Cunoșc cazuri de colegi pe care li întîlneam la olimpiadele școlare și, jure dîu, după rezultatele obținute acolo, promiteau foarte mult, dar care actualmente, ca studenți matematicieni, nu se ridică la nivelul cerut, adică nu au reușit să facă saltul corespunzător celor două secțiuni din istoria matematicii. Probabil că fenomenul este propriu și altor științe. În ce mă privește, eu însumi frîmțat de aceste probleme, de teama de a mă vedea depășit, am fost la un moment dat tentat să mă mut la Politehnică. Dacă nu am făcut-o este pentru că în ultima vreme m-au „cucerit” niște idei noi, pot spune senzaționale în domeniul

meu de studiu — și numai acestea m-au determinat să rămîn...

Silvia Mihăilescu — anul III Energetică: Încerc să-mi explic: probabil că ai atins abia acum, recent, acel nivel de la care interesul de factură generală devine, în sfîrșit, pasiune, cu adevărat o pasiune. Dar, desigur, cred că este vorba în prealabil de aprofundarea cunoștințelor. Cu mine lucrurile s-au petrecut simplu, cel puțin la prima vedere. Mi-au plăcut de copil matematica și fizica, îmi venea mai ușor să mă prezint la Politehnică decît oriunde, am dat examenul de admitere, am reușit și așa mai departe. Nu aveam însă decît niște idei generale despre viitoarea mea profesiune și cînd am fost repartizată la termoelectrică nu mi-a plăcut de loc, automată mi s-a dat, dar am rămas în continuare interesată de fizică și de mecanică. Abia după cunoștința cu materia de specialitate, după ancorarea în problemele și dificultățile la început să se contureze complexitatea și frumusețea muncii. Adică din momentul cînd am început să ne batem

capul, să căutăm soluțiile cele mai bune.

Mihai Pășăreanu — anul II — I.S.E.: Iată, într-adevăr, un drum continuu ascendent, într-o spirală armonioasă. Al meu însă e, pînă acum cel puțin, un zig-zag dureros și, deocamdată, departe de a mă satisface. În 1963 am intrat la Facultatea de mecanică. Acolo mi-am dat seama că mă autoîngelam, că sfaturile celor pe care-i avusesem aproape nu a-părținuseră unor pedagogi, nu coincideau cu voința și aptitudinile mele. Pentru că simțeam nevoia să fiu cu adevărat util, nu să ocup pur și simplu un post, am renunțat la acea facultate. Doream să urmez secția de istoria artei la Institutul de arte plastice. Totuși, diferite considerații conjuncturale mi-au îndreptat pașii spre un alt institut, la fel de îndepărtat de țelu meu, și anume la Electromecanică miniară. Îmi acolo nu am rămas. În 1964 am venit la București dar, dintru-mă seama că nu fuseseam îndeajuns de pregătit, n-am mai încercat să dau examen de ad-

mitere la arte plastice. Și iată-mă acum la Institutul de științe economice, în anul II, — la o facultate care nu răspunde pasiunii mele, dar pe care o voi urma pînă la capăt, pentru că nu vîd cum aș putea alina mînteri să ajung a-mi realiza dorința. Este o dorință foarte vie, care se luptă însă cu teama de a nu mă rata; aceasta explică, măcar parțial, pe lingă obligațiile în fața familiei, de ce nu pot să mă detașez de ea. Lipsa curajului de a încerca, de la risca eventuală, lasă, după ani și ani, un gust foarte amar.

Ilie Tănăsache: S-ar

putea să fie o deosebire în modul cum noi doi privim viața. După mine ea nu e pur și simplu un drept al omului degajat de orice prevedere. Dacă îți se împrumută, de pildă, o sută de lei, îi poți cheltui după voie. Viața însă este o datorie incomparabilă cu indiferent ce sumă. Față de ai mei nu-mi puteam permite luxul unor încercări soldate cu eșec.

Dan Nicolae: Dar nici aceste mutări nesfîrșite dînt-un loc într-altul! Este cunoscut că fenomenul e foarte defavorabil economiei în genere. Diferitele ramuri de producție coatează, în planul de perspectivă, pe viitorii absolvenți, din momentul intrării lor în anul I. Or, dintre cei ce urmează arhitectura, de exemplu, mulți se dedică ulterior unor meserii de departe înrudite, grafică, scenografie, domenii frumoase, desigur, dar de pe urma cărora construirea noilor edificii industriale și civile nu va avea nimic de câștigat.

Felicia Cernăianu: Dă-mi voie. Tocmai pentru că viața este o

datorie majoră și nu de categoria unei datorii de o sută de lei; tocmai pentru că economia, cultura, așteaptă de la fiecare absolvent maximum posibil, nu minimum posibil, și nici măcar o contribuție mediocră, tocmai de aceea trebuie să alegem locul nostru în societate cu înfinită grijă.

Octavian Niță — anul III — Regie: Generalizînd, vreau să subliniez că natura dă fiecăruia dintre noi aptitudini

multiple; a le găsi, a le cultiva nuanțat și în funcție de cerințele societății, ca și de dragostea ta, trebuie să ne preocupe serios și din timp. Perseverența pe o unică direcție este bună, dar cu condiția să nu faci abstracție de realități concrete, particulare, altfel perseverența devine încăpăținare orbă, prejudecată, frînă. N-a fost niciodată, în orice caz azi nu mai e o glorie să fii un neîntele-

După cum vezi, cititorule, schimbul de opinii pe tema esențială a vocației — descoperirea, îmbrățișată, dar în contextul general echilibrat, de anumite probleme, frîmțări, semne de întrebare. S-a vorbit, printre altele, despre risc, pînă dintr-un moment crucial al alegerii profesiunii. Cu tot caracterul excesiv al termenului (căci mai potrivit aici, mai propriu ar fi fost, evident, cuvîntul răspundere) acceptăm ideea că tinărul face în acest moment un pas extrem de serios cu consecințe majore pentru satisfacțiile sau insatisfacțiile din întreaga sa viață. Dar pe ce bază trebuie să facă el acest pas? Pe ce temelii va adopta actualul student, viitorul specialist, toate celelalte hotărîri de seamă ce-i vor marca existența? Participanții la masa rotundă au răspuns la aceste întrebări luînd în discuție

AUTOCUNOAȘTEREA — CONDIȚIE ÎN REALIZAREA PERSONALITĂȚII

Mihai Pășăreanu: Se spune că în tinerete o-mul este în stare să răstoare lumea și s-o războiască de la început. Dar pentru asta trebuie să aibă sentimentul de pline sale concordante cu el însuși, să simtă că nu se autotîrșează. Și să se realizeze.

Cristian Tinjăreanu — anul III — Energetică: Un om modern este acela care se realizează cît mai repede, iar pentru aceasta cred că trebuie să se cunoască, să fie explorator desăvîșit al propriului continent interior. Dar nici măcar ține însuși nu te dezvăluie pe deplin în afara unor experiențe

de viață apte să te pună în lumină, cu reacțiile tale necunoscute, neprevizibile. Experiența o capeti trăînd, firește, e bine însă să ieși în mod deliberat în calea ei, s-o cauți, s-o provoaci la timp. Fără să fii constrins la aceasta, am vrut, de pildă, să știu în ce fel mă voi comporta odată încadrat în producție; și, în consecință, în vacanță m-am angajat și am lucrat pe un șantier de construcții pe litoral. Schimbările erau de 12 ore și prea ușor nu mi-a venit. N-am regretat însă de loc și experiența, deși a-tu de limitată în timp, mi-a modificat întrucît-

va optica în ce privește răspunderea și viața.

Felicia Cernăianu: Și eu cred că una dintre experiențele fundamentale în contactul dintre tine — cel încă necunoscut sau prea puțin cunoscut ține însuși — și lumea exterioară este momentul încadrării într-un colectiv de muncă. Acum învăț regia de film, dar am mai făcut o facultate, filologia, am absolvit-o și am lucrat un timp în învățămînt. Am fost încadrată într-o schemă, cu un număr de salariați, cu director, cu condiția de prezență și cu obligativitatea de a respecta niște norme. Normele acestea erau o

nevoie: tu numai pentru bunul mers al instituției, dar și pentru mine și (nu fără anumite fricțiuni, un fel de zgîrțituri pe învelișul lăuntric, al sensibilității) normele de necesitate devin un eliberator și puternic sentiment de necesitate. Este întocmai ca trezirea de dimineață: dacă reușești s-o faci cu un sferț de oră mai înainte, după primele zile cînd simți efortul acesta ca pe un chin, reușita aceasta mărunț devine un succes înegrit și asupra altor inerții, te fortifică, iar dimpotrivă nereușita are repercusiuni, de asemenea mai ample,

mai tîrziu. Eu înțeleg acest lucru și, din păcate, de multe ori vin în contradicție cu alți colegi care nu au fost în producție. Ei ignoră aceste mici (de fapt importante) victorii, și atunci cînd nu sînt de acord cu ei, cînd le condamni chihliu, mi se aruncă în față: „nu ne înțelegi!” Dar ce e de înțeles aici? Am avut un coleg care și-a început tîrerea prin a căra saci iar astăzi este cercetător la Academie și care, în momentul cînd colegii își aminau examenele din motive puerile sau lipseau nejustificat, exclamă: „dumnezeule, dacă ați merge

numai un an de zile să cărați saci, cum ați mai alerga la cursuri!”

Nicolae Dan: Să nu reiaș cumva că a urma un institut superior este cel mai ușor lucru din lume. Și eu am un unchi care urmasse școala de arte și meserii în vreme ce, tot atunci, își câștiga existența împingînd la vagoane. Da, a fost vagonetar, iar acum încheie contracte însemnate pentru economia românească. Cu toate acestea nu mi-a spus niciodată că a urma un institut de învățămînt superior sau în general o muncă de pregătire intelectuală ar fi foarte ușor. Dar despre ce fel

de incidente pomeneai adevărate. Ce fel de zgîrțituri interioare?

Felicia Cernăianu: Era vorba despre niște dovezi de nelcredere, după mine inexplicabile. Mie care venisem cu entuziasm în școală, mi se părea foarte curios să fiu constrinsă, la niște lucruri pe care venisem să le fac de bună voie. Nu vedeam, nu vedeam de ce, necesitatea de a mi se pune sever în vedere să nu încalc regulamentele mai înainte de a dovedi că as avea intenția să le încalc. Tot astfel cînd am fost încadrată într-o comisie la examenul de română, la fără frecven-

ță, președintele comisiei s-a arătat foarte contrariat afînd că sînt numai de patru luni în școală. Cu ce drept? La examen eu nu i-am dat voie să scoată un cuvînt și totul a decurs normal. Dar bineînțeles că dacă mi s-ar fi arătat încă de departe rezultatele puteau fi și mai bune. Felul în care sîntem primiți acolo unde ne începem munca poate să ne oblige moralmente ori să ne încapățineze, să ne sporească elanul ori să ne inhibe. După cum a demonstrat de mult pedagogia, încrederea este o pîrgie esențială.

Adriana Mițescu — anul V Limbă și literatură

română: Disciplina este o problemă de subordonare a mijloacelor la scop. Disciplina impusă în producție este omului indispensabilă nu numai sub aspect formal, ci și mai ales, din punctul de vedere al proprie dezvoltări. Astfel ea este intr-

adevăr, la propriu, un regulament de ordine interioară. Toate variantele de disciplină specifică derivă din aceeași mare disciplină de a fi om. Dacă vrem să avem disciplina de a fi om, trebuie să respectăm și aceste discipline care converg spre aceasta.

Și astfel discuția a intrat, pe nesimțite, pe făgașul relațiilor dintre oameni. Problema-cheie atît a prezentului studiantului cît și a viitorului trăit în uzine, în școli, în laboratoare, în ateliere de creație, în instituții de artă. Pentru că nici nu ar fi de conceput ca omul care va avea de dirijat, de educat, de însușit mase de oameni, prin exemplul său, prin capacitatea sa, să nu-și pună din vreme, cu seriozitate problema sumară definită prin cuvîntele.

Dan Nicolae: Să acorzi încredere este una, să scăzi totul în sentimentalism, alta. Nu pot să privesc fără rezerve pe toți cei ce își schimbă profesiile începute, cînd știu că unii doresc neapărat aplauze și subreflexoare au mai curînd șansa de a fi aplaudați decît sub șchele.

Roxana Holban — anul III — Facultatea de limbi române: Într-adevăr, cînd te gîndești la tinerii profesori repartizați la sate care abandonează totul pentru a veni să facă la oraș orice altceva, e greu să nu apreciezi că nu mai e vorba de căutarea unei vocații ci de goana după o situație favorizată, o comoditate ce nu prevestește nimic bun.

Mihai Niculescu: Desigur, nu este vorba de a mă juca de a încrederea. Nu vreau însă să privesc cu suspiciune omul de lingă mine, nu vreau să-l retrag încrederea.

Chiar dacă m-a trădat (și mi s-a întîmplat să fiu trădat) a-i retrage încrederea, ar constitui o deosebire suplimentară, excesivă: omul acela s-a trădat înțel pe sine. Pentru simbul de încredere pe care i-l atribuim trebuie să-i oferim încă șansa încrederei.

Octavian Niță: Este o metodă pedagogică indicată, deși cred că termenul precis este mai curînd înțelegere decît încredere. Deși, iarăși, nu trebuie pierdut autototocontrolul, altfel...

Adrian Constantinescu: De acord, să fim consecvenți chiar cînd partenerul începe să ne dezamăgească. Se pune astfel în relief o anumită eleganță spirituală și e imposibil ca ea să nu aibă efect.

Dan Nicolae: Aceasta este o morală creștină, nu și modul realist de a urni lucrurile dintr-un punct mort ori de a opri alunecarea pe o pantă

periculoasă. Realist este să dai omului posibilitatea de a se îndrepta în cadrul practicii sociale, în cadrul unei discipline sociale și etice, printr-o muncă nuanțată de educare, mergînd pînă la sancțiuni și blamare publică...

Roxana Holban: „da, dar începînd cu o atenție examinare a felului său de a vedea lucrurile. Trebuie, în genere, mult mai multă atenție decît sîntem obișnuși să avem. Judecînd după felul cum se desfășoară relațiile mele cu prietenii și colegii mei, consider că fiecare om este o lume aparte, a sa; și chiar cînd gîsim de cuviință că X este prea cutundat în visuri poetice, iar excesul său de imaginație nu ni se potrivește, nu putem viola această lume, integritatea acestei personalități. Trebuie să facem efortul de a o înțelege, altfel nu ne putem bucura de reciprocitate.

EU ȘI CEILALȚI

Mihai Pășăreanu: Iată o problemă practică: dacă un ins dintr-un anumit colectiv face la un moment dat un gest pe care colectivul nu-l consimte și li exclude pe autorul lui — cine pe cine pedepsește? Nu cumva colectivul este mai pedepsit? Un astfel de caz a fost la I.S.E. în anul trecut cînd un student a comis un act hulanic bătîndu-l pe secretarul organizației U.T.C. De comun acord uteciștii l-au exclus pe bătăuș din U.T.C. și apoi i-s-a închis și porțile facultății. După părerea mea a fost pedepsit numai individul respectiv, blamul atîngînd și organizația de bază în mijlocul căreia trăise. Obligația noastră ar fi fost să-l împiedi-

căm să ajungă pînă aici. Vina aparține tuturor.

Felicia Cernăianu: Fără exagerări! De ce din o sută de inși numai unul a ajuns în situația aceasta? Toți aveau condiții de dezvoltare etică sensibile apropiate. Dar numai unul a ajuns la concluzia degradantă că trebuie să-și facă dreptate cu pumnul. E de domeniul primitivismului. Nu, nu trebuiau să se poarte cu dușul blîndetei față de el. Ce posibilitățile lui de comunicare erau pumnii?

Dan Nicolae: Căzul acesta extrem a întîlnit, la judecare, o unanimitate de opinii. Dar în munca noastră de organizație avem încă de luptat, deseori, cu o stare de spirit inertă caracteristică unor stu-

denți, aceea care de obicei se abțin cînd se iau hotărîrile, sau se decid foarte greu să-și exprime un punct de vedere de natură să „supere” pe cineva. În adîncul conștiinței lor opinia există, în 99 la sută din cazuri este exact opinia cea justă, aceea a cărei votare este cerută, dar inerția sau lipsa fermității, a curajului de opinie se trădează printr-o atitudine soavelească, împaciuitoare. Și uneori aceasta afectează interesele lor chiar.

Roxana Holban: Poate că de vină este încă un cadru prea închis, cu vechi urme de rigiditate, care mențin apa-rea unei bariere între prezidiu și sală. Poate de vină este felul în care mai vorbesc uneori acti-

viștii, prea uscat, în timp ce prea puțin trecute prin filtrul gîndirii proprii, tîncînd cont prea puțin, încă și azi, de biografiile colegilor noștri, cu preocupările lor, de inclinațiile și sensibilitatea lor. O spun în primul rînd autocritic, ca una care a luat și ia loc în prezidiu la adunări generale, ca activist de organizație U.T.C....

Felicia Cernăianu: Adevărul este că în întreaga viață universitară are loc un proces de „deselănare” a conștiințelor, o rupere din a-nume inerții, o reconșiderare a noțiunii „schimb de opinii” și a altora; iar acest lucru nu se poate produce fără anumite momente critice. Procesul înnoitor are loc, chiar dacă unii ex-

clamă cu fantastică uimire: „Cum adică, n-am pedepsit pe nimeni și acum să-l pedepsim tocmai pe cutare?” Inerția din pasivitate pune la încercare, evident, ca-

racterele — și foarte bine că le pune la încercare. Oriunde se forțează, într-un fel sau altul, pasivitatea, inerția, lenea în gîndire ori lenea pur și simplu, e bine.

S-a ajuns, firesc, la probleme de cultură, iar de aici la cultura sentimentului, la mutațiile aparent imperceptibile, esențiale totuși, care deosebesc sentimentul de prieten și dragoste al vechilor eleni de sentimentele noastre cu accente diferite. S-a vorbit despre frumusețea ideilor și fascinația lor în spiritul studentesc, despre perfecțiunea imposibilă și despre perfectibilitatea lucidă-realistă, despre...

Prea multe ca să fie totuși cuprins în acest rînduri. La drept vorbind nici nu ar fi necesar. În fond, son-dajul în lumea interioară a studentului continuă prin nu mai puțin decît 136 000 de cratere.

Parisul și S.E.A.T.O.

Walter Lippmann compune N.A.T.O. cu „o rutină constițioară și în descompunere”. Copia sa asiatică — S.E.A.T.O. — nu are o soartă mai bună. Flăcările războiului din Vietnam nu ocolesc nici acest edificiu clădit din inițiativa (și în folosul) Washingtonului. S.E.A.T.O. se află într-o stare de criză prelungită și anacronismul său a reieșit cu claritate în cursul evenimentelor din anul din urmă. Apropierea reuniunii C-20 (18-20 aprilie) oferă posibilitatea de a constata, odată mai mult, impactul în care se zbate această organizație. „Surse bine informate” din Washington, pe care le citează FRANCE PRESSE, pretind că Franța nu va participa la reuniunea de la Washington a S.E.A.T.O. (în trecutul apropiat Parisul fusese reprezentat prin observatori care au păstrat „o tăcere absolută”). Decizia ar retrăge din S.E.A.T.O., ca reprezentant o expresie puternică a dezacordului Parisului față de politica asiatică a Washingtonului (reuniunea din capitala americană urmînd a fi consacrată în întregime problemei vietnameze). Această dezaprobare (care se referă în primul rînd la Vietnam) nu este de dată recentă. Reprezentanții autorității franceze au condamnat intervenția militară a S.U.A. în Vietnam. În aceste condiții, ideea ca un observator al lui Ky să fie prezent la reuniunea S.E.A.T.O. nu putea decît să determine un gest ce, pe care Parisul l-a făcut.

Ruinele S.E.A.T.O. nu seamănă cu edificiul tralic pe care Washingtonul credea că îl înalță atunci cînd a patronat nașterea acestei alianțe. Partenerii minori care se evidențiază în întregime (gen Australia și Noua Zeelandă) nu pot compensa efectele largirii rupturii cu Parisul.

Sierra Leone: Lovitura de stat nr. 2

Postul de radio Freetown a anunțat că un grup de ofițeri, conduși de lt. col. Ambrose T. Genda, a preluat puterea în Sierra Leone. Comandantul forțelor militare, David Lansana, autorul loviturii de stat din 21 martie, împreună cu fostul prim-ministru Albert Margai și Sika Stevens, liderul opoziției, au fost arestați. Într-o declarație a postului de radio se anunță că în Sierra Leone a fost instituit Consiliul reformei naționale, condus de Ambrose T. Genda. Charles Blake, membru al Consiliului reformei naționale, a declarat că militarii au preluat puterea, ca urmare a tensiunii create în țară după alegerea care au avut loc recent. Potrivit declarației sale, atitudinea comandantului forțelor armate față de evenimentele petrecute după anunțarea rezultatelor alegerilor nu ar fi dus la soluționarea crizei politice din țară. Consiliul reformei naționale a suspendat actuala constituție. Toate partidele politice au fost dizolvate. În întreaga țară a fost interzisă orice activitate politică.

Preluarea puterii de către militarii în Sierra Leone urmează loviturii de stat de la 21 martie, cînd comandantul forțelor militare, David Lansana, a anunțat că armata preia temporar puterea în vederea pregătirii condițiilor pentru formarea unui guvern constituțional, conform rezultatelor alegerilor.

R. P. D. COREANĂ. Vedere din Phenian. Foto: GH. VINȚILA

Un nou mandat de arestare la New Orleans

Procurorul Jim Garrison a emis joi un mandat de arestare împotriva lui Gordon Novel, fost proprietar al unui bar de noapte. Miercuri, Gordon Novel nu s-a prezentat în fața juriului (Camera de punere sub acuzare — N. R.), citat ca acuzat de a fi implicat în complotul pentru asasinarea fostului președinte Kennedy. El a părăsit New Orleans-ul și a fost depistat în localitatea Columbus (statul Ohio), unde a declarat că nu se va întoarce la New Orleans decît cu condiția de a nu fi „persecutat”.

Mandatul de arestare împotriva lui Novel a fost eliberat după ce miercuri Camera de punere sub acuzare a hotărît inculparea lui Clay Shaw sub acuzația de complot în asasinarea președintelui Kennedy. Pe de altă parte, s-a anunțat că judecătorul Edward Haggerty a fost desemnat ca președinte al Curții de jurați care-l va judeca pe Shaw.

Se anunță, de asemenea, că procurorul Garrison a convocat joi alți doi martori, Donald Dooty și Layton Martens, care urmează să fie interogați în cadrul anchetei conduse de acesta cu privire la existența unui complot în asasinarea președintelui Kennedy. Donald Dooty va fi interogat vineri de către procurorul Garrison, iar Layton Martens va fi interogat miercuri viitoare în fața Comisiei de punere sub acuzare. Pînă în prezent, nu se știe care a fost rolul acestor noi martori în complotul împotriva președintelui Kennedy.

Somalia franceză după referendum

Agențiile de presă anunță că în Somalia franceză se mențin în vigoare măsurile adoptate de autorități pentru a preveni eventuale noi demonstrații împotriva nenumulării față de rezultatele referendumului. În timpul incidentelor, semnalate la Djibouti după comunicarea rezultatelor finale, 14 persoane au fost ucise și peste 25 rănite. Muncitorii din Djibouti intenționează să continue greva generală declarată în urmă cu câteva zile. Activitatea portului Djibouti este paralizată, lucrările de încărcare-descărcare a navelor fiind sistate.

ITINERAR GRECESC

ACROPOLE: strigăte albe, topite în azur...

Acropolea ateniandă reprezintă, desigur, cel mai impresionant muzeu în aer liber dintre multele risipite în relieful capricios al Greciei. Ansamblul monumental din mijlocul orașului modern de astăzi nu pare — și nici nu este — cu nimic stînjinit de dinamismul metropolei, semîndu-se ca acele superbe statui carbe la trecerea timpului în cadrul anchetei conduse de acesta cu privire la existența unui complot în asasinarea președintelui Kennedy. Donald Dooty va fi interogat vineri de către procurorul Garrison, iar Layton Martens va fi interogat miercuri viitoare în fața Comisiei de punere sub acuzare. Pînă în prezent, nu se știe care a fost rolul acestor noi martori în complotul împotriva președintelui Kennedy.

Un sculptor cu imaginație și îndrăzneală ciclopică, aceluși pe tot cuprînsul acestui stil mitologic, a creat fără nevoia cadrului, năzduit și izbutind cu o vîntoasă perfecțiune să dea naturii însăși, forma pe care a gândit-o într-o secrete conlucrare cu spiritele pămîntului al zellor carborifici din Olimp. Cîtă deosebire de concepția intergrării artei monumentale într-un cadru dat, armonizînd opera după caracteristicile peisajului, supunînd-o, adică, acestuia!

Aici, dimpotrivă, cadrul nu există, el dispare în fața monumentului care se oferă pur contemplării. Urînd pe drumul sacru al în fața marilor trunchiri de eucalipti, Propileele, al cărui unic ecran e abstracțiunea dimensiunii cupolei creștite. Dimensiunile nu copleșesc — sau nu par copleșitoare — ci numai accentuează expresivitatea a coloanelor de marmură, strigăte albe cu sonorități topite în azurul infinit. (Spiritul clasic al lui Brâncuși n-a năzduit oare aceleași calm avînt, și totuși însoțit de o dramatică răscuire spre infinit?) Urînd pe ultima treaptă a drumului sacru, din umbra coloanelor dorice construite de Mnesicles al în fața ruinelor demne ale Parthenonului, de care te des-

parte o ciudată platformă înclinată de piatră cerușie, urînd în caldii crengelor, urînd spre marea templu. Printre coloane, aceleași albastru pur, scînteind în reflexele palide ale amurgului. Am lăsat departe, în timp poarta Beulé, în fața căreia se agită un adevărat „cartier comercial” al Acropolei: ilustre, pliante, hărți, filme (pușini sînt cei fără aparat de fotografiat), un bazar întreg de suveniruri (reproduceri în serie grosolană după monumentul de sus) și, printre tarabe, strigăte interminabile ale vizitatorilor febrili. De sus, larma orașului dă o stranie senzație de mormur timpur. Mascicatul cald al Parthenonului se înfășoară în razele aburite ale soarelui istovit. În stînga, cariatidele Erechtheonului, cele șase fecioare ce poartă cu o nemeipomente grație povara terasei unde se lucrau vestimintele pentru marile serbări. Într-o destindere abia perceptibilă, un repaos discret (genunchiul sting ușor arcuri cariatidele privesc cu încredere sau doar cu sfîla neumlîmîșă spre Parthenon. Aceiași poziție de linie sacră, de calm suveran ce a încremînt în fibra Propileelor sau a coloanelor Parthenonului. Nîmic mai străin acestor statui decît conștiința modernă. În muzeul Acropolei ne înfrîmîm aceleși calme armonii ce prezidează conceperea figurii umane la apogeele clasicii grecești, în „secolul de aur” al lui Pericle, în jurul căruia au lucrat acești nemuritori arhitecți Mnesicles, Ictinos, Callicrates, sculptorii Myron, Phidias, Alcamene, Agoracrite, pictorii Polygnotos, Panainos istoricul Herodot, tragicul Sofocle, comicul Aristofan, filozoful Socrate. Opera lor monumentală reprezintă un efort armonizat, un splendor cor al artelor înfrîmîte slujind același ideal, urmînd la fel de-a lungul veacurilor pe care le-a înfruntat. Dar puterea fără egal a acestor opere, mîndra lor rezistență la perfidia eroziunii a timpului este intruchipată, poate cu cea mai mare expresivitate — sau nu par copleșitoare — ci numai accentuează expresivitatea a coloanelor de marmură, strigăte albe cu sonorități topite în azurul infinit. (Spiritul clasic al lui Brâncuși n-a năzduit oare aceleași calm avînt, și totuși însoțit de o dramatică răscuire spre infinit?) Urînd pe ultima treaptă a drumului sacru, din umbra coloanelor dorice construite de Mnesicles al în fața ruinelor demne ale Parthenonului, de care te des-

C. STĂNESCU
Atena, martie 1967

SCURTE ȘTIRI ● SCURTE ȘTIRI

Comisia Națiunilor Unite pentru drepturile omului a încheiat ieri lucrările celei de-a 23-a sesiuni. Printre problemele dezbătute au figurat impresiabilitatea crimelor de război, condamnarea politicii de apartheid din Republica Sud-Africană, eliminarea oricăror forme ale discriminării rasiale și alte probleme privind cererea drepturilor omului.

LA POTSDAM s-au desfășurat lucrările Conferinței directorilor institutelor hidrometeorologice și meteorologice din R. P. Bulgaria, R. S. Cehoslovacă, R. P. D. Coreeană, Republica Cuba, R. D. Germană, R. P. Polonă, Republica Socialistă Română, R. P. Ungară și Uniunea Sovietică. Delegația Institutului Meteorologic din

România a fost condusă de Nicolae Ciocivi, directorul institutului. Participanții la conferință au discutat probleme referitoare la stringerea legăturii dintre meteorologie și producție, folosirea metodelor moderne de prelucrare a datelor în meteorologie și utilizarea stațiilor meteorologice automate.

„Principiul unor legi privind imigrarea care impun restricții în funcție de culoarea pielii este cu totul necorespunzător tendințelor secolului XX”, spunea cu cîțiva timp în urmă cunoscutul luptător pentru drepturile populației de culoare din SUA, Martin Luther King. Desigur, se referea în primul rînd la legislația americană, dar avea în vedere și alte țări. Printre acestea se numără și Anglia. Gentlemenii de pe malurile Tamisei nu s-au simțit niciodată la largul lor în momentele cînd cineva amintea de existența vreunei probleme a populației de culoare în Anglia; ei au susținut cu tărie că o astfel de problemă nu se poate pune în țara lor. E pur...
Și totuși, există. Și nu de ieri de-astăieri. Ea a ieșit însă la iveală abia în ultimii trei — patru ani, în urma creșterii vîntului de imigrări. Astăzi se apreciază că în Marea Britanie există cam un milion de persoane de culoare, numite oficial „imigranți” și care, de se consideră cetățeni englezi, întîmpină greutăți în câștigarea existenței. Potrivit relațiilor presei engleze, se întîmplă destul de frecvent ca proprietarii să refuze să închirieze locuințe unor muncitori sau studenți de culoare, sau ca proprietarii de restaurante și hoteluri să refuze servirea clienților de culoare deși legea le interzice aceasta; sînt destul de dese anunțurile cu locuințe de închiriat care menționează „exclusiv pentru albi” sau „nu primim solicitări de culoare”.

INTRE 30 aprilie și 4 iunie se va desfășura la Wiesbaden tradiționalul Festival Internațional din mai de la Wiesbaden (R.F. a Germaniei). Ansamblul de balet al Teatrului Mare din Moscova va participa cu spectacolele „Lacul Lebedelor”, „Minkus” și „Don Quijote”, precum și cu o seară de gală cu prezentări din baletul clasic. Spectacole de balet va prezenta și Teatrul de Stat din Wiesbaden va oferi spectacole cu opera „Cavalerul Rozelor” de Carl Orff și opera „Boema” de Puccini. Spectacolele de teatru vor fi susținute de ansamblul „Theatrical Production” din New York, care va prezenta piesa „Impăratul Jones” de Eugene O'Neill, precum și de alte patru teatre din Republica Federală a Germaniei.

Măsurile economice în Tanzania
Măsurile adoptate în Tanzania se înscriu într-un program mai larg de emancipare economică a țării. „Prin naționalizarea întreprinderilor și a societăților de asigurare, a opt firme de import-export, a opt companii de morărit și a planșurilor de sisal, au fost asigurate pozițiile-cheie ale economiei în interesul națiunii” — declara președintele Nyerere. În ciuda greutăților inevitabile izvorite din aceste măsuri funcționarea instituțiilor naționalizate a fost asigurată cu promptitudine. Locurile eliberate prin plecarea personalului englez au fost ocupate de specialiști africani, bunul mers al instituțiilor respective nefiind frînat. Întrebat în această ordine de idei de un corespondent american cum vede funcționarea întreprinderilor naționalizate fără personal străin, președintele Nyerere răspunde amintind o întrebare asemănătoare, foarte semnificativă de altfel, care i s-a pus în 1961, anul proclamării independenței Tanzaniei. Atunci el a fost întrebă de un alt corespondent străin: „Cum veți conduce guvernul dacă toți funcționarii englezi vor pleca?” Răspunsul a fost găndit în program de reforme care a venit în înfrîmarea năzuințelor populației întregii țări. Importanța evenimentelor care au loc în Tanzania este subliniată și de ecourile pe care acestea le-au avut în celelalte țări africane.

Bariere de culoare

Guvernul Wilson și-a propus încă de la venirea sa la putere să pună ordine atît în problema imigrărilor cît și a discriminărilor interne. Dar, deocîndată s-a realizat destul de puțin. Cu un an în urmă a fost instituit Oficiul de relații rasiale, menit să rezolve orice conflict izvorit din considerente rasiale. Pînă în prezent Oficiul a izbutit să impună doar promulgarea legii care interzice discriminarea în localurile publice (și care încă nu este unanim respectată). A rămas, însă, nesoluționată o chestiune de mare importanță, aceea a înălțării discriminărilor la angajările în serviciu. Asa, de pildă, agențiile de angajare din Londra trec în mod deschis o serie de anunțuri privind locurile vacante la categoria: „Nu, pentru cei de culoare!” Rezolvarea problemei emigranților este deosebit de importantă întrucît în bătăliile lor electorale au promis aceasta în chip solemn.

PATRU supraviețuitori ai lagărului de concentrare de la Auschwitz, care trăiesc în prezent în Brazilia, au adresat o scrisoare Curții Supreme Federale a Braziliei cerînd extradarea criminalului de război nazist Franz Paul Stangl.

Stangl, care este acuzat de complicitate la masacrarea a peste 700 000 de deținuți din lagărele de concentrare naziste, a fost arestat luna trecută la Sao Paulo și așteaptă acum o hotărîre a Curții Supreme Federale asupra cererii de extradare a sa înaintea de guvernul Austriei și R. F. a Germaniei.

MEXIC. La o școală a populației Maya

Alegerile din Coreea de sud

La Seul, s-a anunțat oficial că alegerile prezidențiale din Coreea de sud au fost fixate pentru data de 3 mai a. a. Actualul președinte Pak Cijan Hi, și-a depus candidatura din partea Partidului democrat-republican. Pentru postul de președinte candidații nu mai puțin de șase persoane, reprezentînd diferite grupări și partide politice. Majoritatea observatorilor politici sînt de părere că, date fiind condițiile actuale din Coreea de sud nici unul din candidați nu poate avea nici o șansă de a fi ales. Principalul adversar al președintelui Pak Cijan Hi este considerat Yun Po Sun, care a demisionat din funcția de președinte după lovitură de stat din 1961.

Pledoarie pentru matematică
130 000 de tineri din 12 țări occidentale au fost supuși unui test, la inițiativa UNESCO care a întreprins o anchetă privind liceenii de 13 și 18 ani privitoare la pregătirea lor în domeniul matematicii. Examinatorii, conduși de un profesor de la Universitatea din Stockholm, au verificat aptitudinea elevilor de a gândi riguros, de a analiza o problemă, de a pune o idee în ecuație și chiar de a da soluții originale. Acțiune complicată, după cum afirmă L'EXPRESS, ținînd seama de diversitatea mentalității și a pregătirii unor școlari din atîtea colțuri ale lumii, începînd cu Europa occidentală și terminînd cu Japonia. Rezultatele clasate pe țări și publicate recent la New York au provocat decepție în S.U.A. „Statele Unite, care au întreprins un efort considerabil de la lansarea primului Sputnik — scrie revista sa citată — n-au fost recompensate. Elevii americani de 13 ani s-au plasat în plutonul coșdă, iar cei de 18 ani sînt clasă ultimă”.

„Noi ar trebui să ne considerăm fericiți, afișăm cu amărăciune pedagogii americani, dacă am avea cîțiva studenți de valoare bacheloretelor engleze”. Ancheta a oferit însă concluzii surprinzătoare pentru unii, prin rezultatele obținute de elevii japonezi. Deși învînd în condiții grele (adesea înghesuși în clase supraaglomerate, căci în Japonia lipsesc circa 4 000 săli de cursuri) elevii japonezi obțin rezultate de 5-6 ori superioare americanilor în domeniul pregătirii matematice; ancheta în speță a plasat elevii niponi pe primul loc.

La elevii de 13 ani, Anglia s-a clasat a șasea, iar la cei de 18 ani se află printre primele, nu însă la cei de valoare medie ci la un număr redus care se anunță ca viitori savanți. „În Europa occidentală, arată L'EXPRESS, elevii de 18 ani (cei ce pregătesc bacheloretul) au 9 ore de curs pentru matematică pe săptămînă și 10 ore pentru pregătirea temelor acasă. În Japonia au 5 ore pentru ambele modalități de studiu și totuși această țară pregătește o elită mai puternică și mai numeroasă decît a noastră”.

Secretul, au conchis anchetatorii, constă în faptul că elevii japonezi sînt educați în convingerea că însușirea matematicii e indispensabilă pentru reușita în viață. O altă condiție de succesul — calitatea profesorilor. În Japonia, cei care pregătesc viitoarele generații de matematicieni nu sînt numai profesori străluciți ci, cel mai adesea, adevărați savanți.

Oricum ar sta lucrurile — îmbucurător pentru unii, neliniștor pentru alții — ancheta a tras un semnal de alarmă în unele țări apusene, unde necesitățile economice cer cadre cu o solidă pregătire științifică, cadre care trebuie formate înși din vreme.